

ГАРЧИГ

1. ТУХАЙН ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	4
1.1. Ерөнхий мэдээлэл	4
1.2. Төслийн байршил.....	4
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	8
2.1. Гадаргын ба газрын доорх усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	12
2.2. Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт..	12
2.3. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	13
2.4. Амьтны аймагт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	14
3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	15
3.1. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт.....	16
4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ	17
4.1. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	18
4.2. Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	19
5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	21
5.1. Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	21
6. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	23
6.1. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	24
7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	25
7.1. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	26
8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	29
8.1. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, түүний үр дүнг тайлагнах, хэлэлцүүлэх төлөвлөгөөний биелэлт	30
8.2. Агаарын үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт.....	31
9. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	43
10.ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	44
10.1 БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах үйл ажиллагаа	45
11. ДҮГНЭЛТ.....	47

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн эргэлтийн цэгийн солбицол.....	5
Хүснэгт 2. Төслийн сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, арилгах, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	8
Хүснэгт 3. Хамгаалалтад авах шаардлагатай амьтдын судалгаа	14
Хүснэгт 4. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	15
Хүснэгт 5. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ.....	17
Хүснэгт 6. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	21
Хүснэгт 7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	23
Хүснэгт 8. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	25
Хүснэгт 9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт.....	29
Хүснэгт 10. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	43
Хүснэгт 11. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт.....	44

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 1. Төслийн талбайн байршлын зураг.....	6
Зураг 2. Төслийн талбайн агаар, сансрын зураг	7
Зураг 3. Унд ахуйн худагт суурилагдсан тоолуур.....	12
Зураг 4. Шүүрлийн усанд тоолуур суурилуулах явц	12
Зураг 5. Хөрсний овоолгын хэмжээ, байршил.....	13
Зураг 6. Уурхайн бүс дэх 1 га талбайн техникийн нөхөн сэргээлт	16
Зураг 7. Биологийн нөхөн сэргээлтийн явц	18
Зураг 8. Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хэмжээ байршлын тойм зураг	18
Зураг 9. Мод тарилтын явц	19
Зураг 10. Ойжуулалтын хашаа барих ажил.....	20
Зураг 11. Хайгуулаар илэрсэн дурсгалуудын тархалтын зураг	22
Зураг 12. Хөдөлмөр хамгааллын хувцсаар хангагдсан байдал	24
Зураг 13. Бүх нийтийн их цэвэрлэгээний ажлын зураг №1	26
Зураг 14. Бүх нийтийн их цэвэрлэгээний ажлын зураг №2	27
Зураг 15. Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах цэгийн эмх цэгц сайжруулалтын зураг.....	27
Зураг 16. Хаягдал тос ачуулах үйл явц.....	28
Зураг 17. Усны дээж, хөрсний зүсэлт, дээж, ургамлын бичиглэл хийх үеэр.....	30
Зураг 18. Замын усалгаа.....	31
Зураг 19. Хурд хэмжилт	31
Зураг 20. Агаарын чанарын шинжилгээ	31
Зураг 21. Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдээр зохион байгуулсан арга хэмжээний үеэр .	45
Зураг 22. Хариуцлагатай уул уурхай ИНХ-ын хурлын явц.....	46

1. ТУХАЙН ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Жавхлант орд” ХХК нь 2008 онд байгуулагдсан ба Зангат-Уул-1 нэртэй 9444Х тоот хайгуулын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайг СаусгобиСэндс ХХК-аас 2009 онд шилжүүлэн авч 2010-2011 онд өөрийн хөрөнгөөр ордын баруун хэсэгт геологи хайгуулын ажил хийж гүйцэтгэн баттай, бодитой, боломжтой (А+В+С) зэргээр нийт 18.09 сая.тн нүүрсний нөөцийг ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлэн батлуулж, 2011.11.18-ны өдөр АМГ-ын КХ-ын даргын тушаалаар MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг авсан. Улмаар 2015-2017 онд ордын зүүн хэсэгт хайгуулын ажлыг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэж бодитой болон боломжтой (В+С) зэргээр 10.23 сая.тн нүүрсний нөөцийг ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлэн батлуулсан. Ийнхүү ордын нийт геологийн нөөц 28.32 сая.тн (ордын баруун хэсгийн геологийн нөөц 18.09 сая.тн, зүүн хэсгийн геологийн нөөц 10.23 сая.тн) болж уурхай нь жилд 1.5 сая.тн нүүрс олборлох хүчин чадалтайгаар төслийн ТЭЗҮ-д тусгагдсан байна. Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлд нийт 29,100.14 га талбай хамаарагдана.

2012 онд жилд 740 мян.тн нүүрс олборлох хүчин чадалтай анхны ТЭЗҮ боловсруулсан байдаг ба байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээг 2012, 2018 онуудад тус тус боловсруулан үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн бөгөөд компанийн хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлж, уурхайн хүчин чадлыг 1.5 сая.тн нүүрс олборлохоор төлөвлөн Гоулдэн Проект ХХК-ийн ТЭЗҮ-г шинэчилсэн.

Зангат-Уулын чулуун нүүрсний орд нь Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт Улаанбаатар хотоос зүүн урд зүгт 680 км, Даланзадгад сумаас баруун урд зүгт 300 км, Гурвантэс сумын хойд зүгт 25 км-т оршдог.

Уг уурхай нь 2023 онд 3 сараар эхэлж уурхайн олборлолт эхэлж, 205386 м³ нүүрс, 1358668 м³ хөрс хуулж, 1564054 м³ уулын цулыг олборлосон байна. Нийт 60-150 хүн ажилласан.

1.1. Ерөнхий мэдээлэл

Төслийн нэр:

- “Зангат-Уулын чулуун нүүрсний орд”-ыг ил аргаар ашиглах төсөл

Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр:

- “Жавхлант орд” ХХК
 - Улсын бүртгэлийн дугаар: 9019058049
 - Регистрийн дугаар: 5217652

Аж ахуй нэгжийн албан ёсны хаяг, утас

- Хаяг: Хан-Уул дүүрэг, 1-р хороо, Чингисийн өргөн чөлөө, 26, Их хуралдай бизнес төвийн 1004 тоот
- Утас: 99167457, 86267888, 77111101
- <mailto:javkhlantord@gmail.com>

1.2. Төслийн байршил

“Жавхлант орд” ХХК-ийн эзэмшдэг MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий Зангат-Уулын чулуун нүүрсний орд нь засаг захиргааны хувьд Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутаг дэвсгэрт харьяалагддаг ба Улаанбаатар хотоос

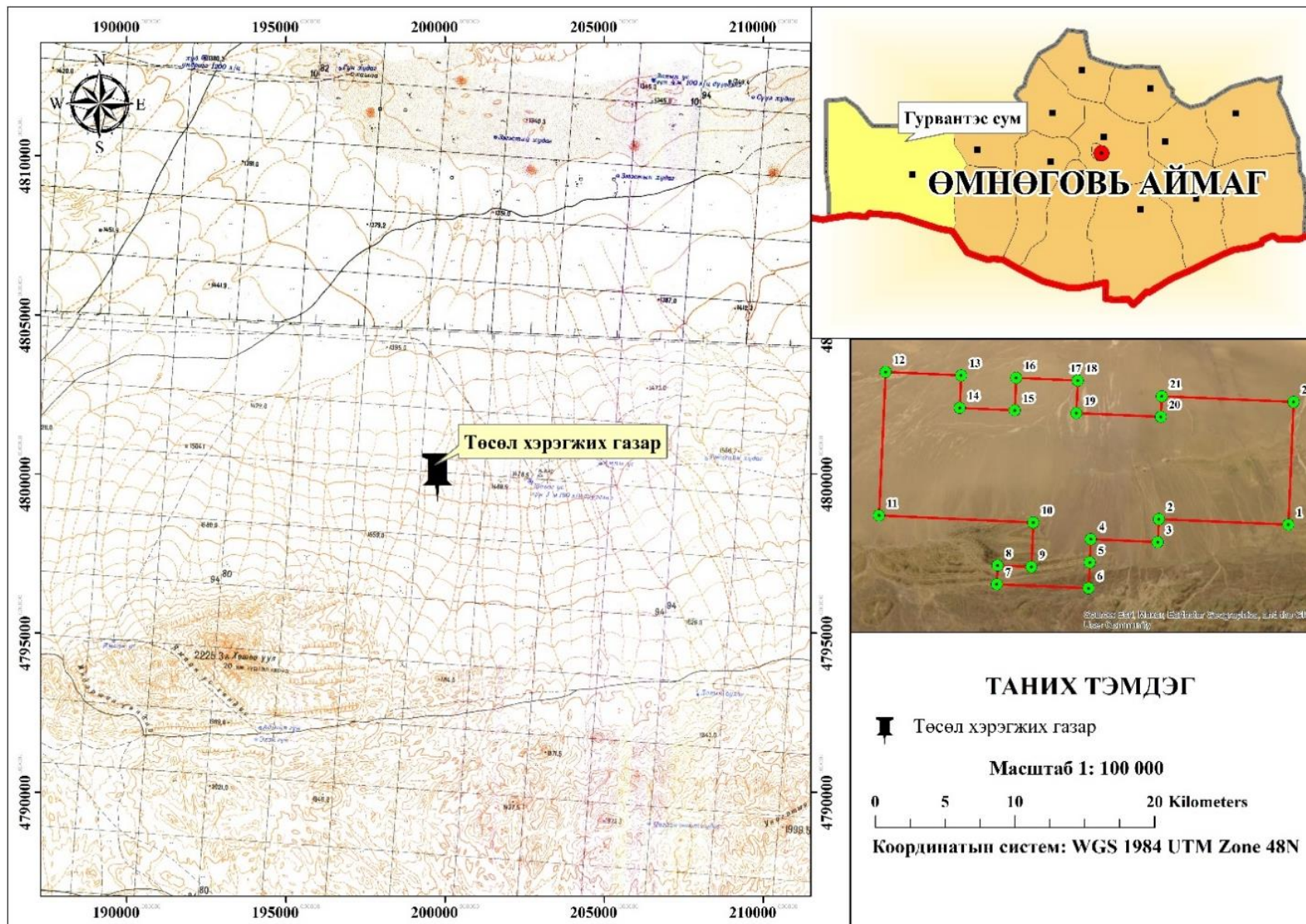
680 км, Даланзадгад хотоос 300 км, Гурвантэс сумын төвөөс 27 км зайд Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын 4-р багийн нутагт байрладаг.

➤ Талбайн хэмжээ: 29100.14 га

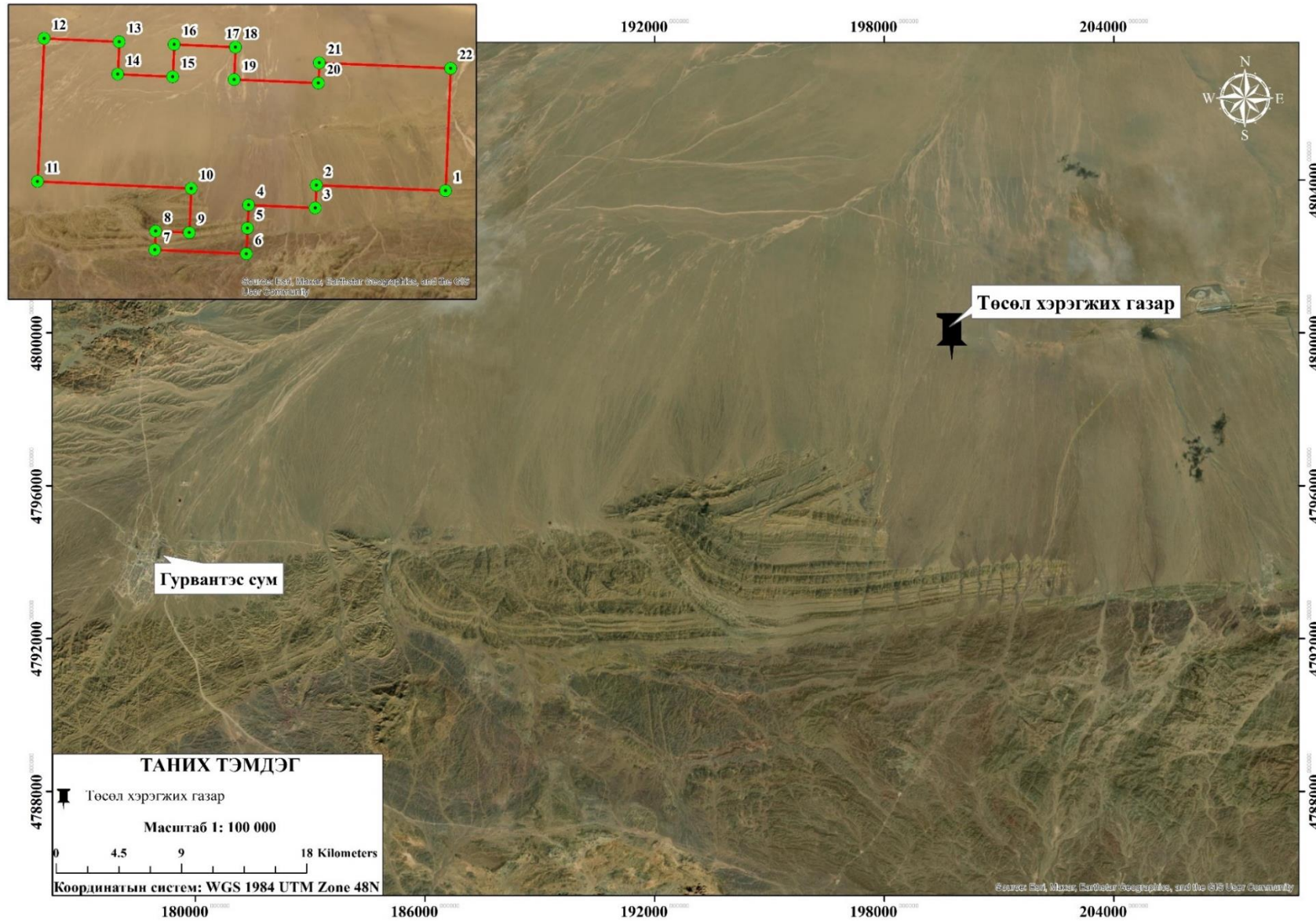
Газарзүйн солбицол

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн эргэлтийн цэгийн солбицол

№	Уртраг			Өргөрөг		
	градус	минут	секунд	градус	минут	секунд
1	101	17	56.95	43	21	1.31
2	101	14	41	43	21	1.31
3	101	14	41	43	19	46
4	101	11	46	43	19	46
5	101	11	46	43	21	1.31
6	101	7	46	43	21	1.31
7	101	7	46	43	15	28
8	101	15	56	43	15	28
9	101	15	56	43	13	45
10	101	14	9.17	43	13	45
11	101	14	9.17	43	13	1.3
12	101	19	0.68	43	13	1.3
13	101	19	0.68	43	14	1.3
14	101	19	0.68	43	14	55.28
15	101	22	33.66	43	14	55.28
16	101	22	33.66	43	15	48.46
17	101	29	25.25	43	15	48.46
18	101	29	25.25	43	20	33.56
19	101	22	25.89	43	20	33.56
20	101	22	25.89	43	19	46
21	101	17	56.95	43	19	46

Зураг 1. Төслийн талбайн байршлын зураг

Зураг 2. Төслийн талбайн агаар, сансрын зураг

2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 2. Төслийн сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, арилгах, бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	2023 онд хэрэгжүүлсэн сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ хэрэгжилт	Нэгжийн зардал	Нийт зардал
1	2	3	4	5	
Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ					
1.	Нүүрс тээврийн замын тоосжилтыг бууруулах	Нүүрс тээврийн замын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор засвар үйлчилгээ, усалгааг тогтмол хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Замын усалгаанд 20 тонны 3 машиныг түрээсийн гэрээгээр ажиллуулж 1 машин өдөрт 1 удаагийн давтамжтай замын усалгаа хийж байна. - Тээврийн замын арчилгаа засварын ажлыг “Ачит гүүр” компаниар гүйцэтгүүлсэн. - Энэ жил мөн хатуу хучилттай авто зам барих ажил эхэлж “Хурдны зам” ХХК-аар ажил гүйцэтгүүлж байна. 	Гэрээний үнийн дүнгээр	
2.		Олон салаа зам болон сайжруулсан шороон замаас бусад ашиглагдаж байсан замыг ашиглахаа больж, нөхөн сэргээх	<ul style="list-style-type: none"> - Уурхайн бүсээс гаднах замын хөдөлгөөнд оролцохдоо зөвхөн сайжруулсан шороон замаар зорчдог ба, нүүрс тээврийн машинуудын хөдөлгөөнд тогтмол хяналт тавьж, замын усалгаа арчилгаа ашиглалтад хяналт тавих “зам хяналтын баг”-ийг орон нутгийн иргэдийн төлөөллийг оролцуулан байгуулсан. - Технологийн болон тээврийн үндсэн замаас бусад хэсэгт олон салаа зам үүсгэхгүй байхад анхаарч тогтмол хяналт тавьж ажиллаж байна. 	Үйл ажиллагааны зардал	
Гадаргын ба газрын доорх усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ					
3.	Уурхайн ус зайлуулалтын ордын ойр орчмын бүс нутагт газар доорх усны түвшин буурах	Гүний усны хэрэглээг багасгах зорилгоор шүүрлийн усыг ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах	<ul style="list-style-type: none"> - Уурхайн 1,2-р карьерын шүүрлийн усыг шавхан зайлуулахдаа ногоон байгууламж болон замын усалгаанд ашигладаг. 	Үйл ажиллагааны зардал	
4.		Гүний худагт усны тоолуур суурилуулан баталгаажуулах	<ul style="list-style-type: none"> - Унд ахуйн зориулалтаар ашиглаж буй худагт Стандартчилал хэмжил зүйн газрын ЭУ087203 дугаартай гэрчилгээгээр баталгаажсан LXSG загварын 10 м³ /ц хэмжих хязгаартай 32 мм-ийн голчтой 202301943-дугаарын тоолуурыг 017 дугаартай лацаар битүүмжилж суурилуулав. Дээрх ажилд 8,000,000 төгрөг зарцуулсан. 	Гэрээт ажилд 8,000.0 төгрөг зарцуулсан.	
5.	Хөв цөөрөм хийх	Уурхайгаас гарч буй шүүрлийн усыг усан санд байршуулах батлагдсан төслийн дагуу усан сангийн ажлыг эхлүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> - Усан сан байгуулах газрын байршлыг сонгож, зураг төслийн ажил хийгдсэн. Гэрээний төлбөрт 12,000,000 төгрөг төлсөн. Баримтыг хавсралтаар хавсаргав. 	Гэрээт ажилд 12,000.0 төгрөг зарцуулсан	

6.	Усны чанарт үзүүлэх нөлөөлөл	Орон нутгийн захиргаатай хамтран булаг, шанд тохижуулах	- Орон нутгийн иргэдтэй зөвшилцөж саналыг асуухад булгийг хаших нь мал амьтанд ээлгүй талтай гэсэн санал шүүмжлэл дэвшүүлээд оронд нь эмийн ургамлын тархацтай талбайг хашаажуулах санал ирүүлсэн. Хашааны материалыг захиалж авсан.	Гэрээний үнийн дүнгээр	
7.	Ус ашигласны төлбөр тооцоо хийх	Гүний худгаас дээж авч унд-ахуйн хэрэглээний чанарын шинжилгээ хийлгэх	- Унд ахуйн худгийн усанд нян судлал, хими, хүнд металл илрүүлэх шинжилгээнүүдийг хийсэн.	200.0*4	800.0
8.		Ус ашиглах дүгнэлт, зөвшөөрлийг холбогдох байгууллагуудаас авч, гэрээ байгуулах, усны нөөц ашигласны төлбөр хураамжийг сар бүр орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх	- Ус ашиглах дүгнэлтийг усны газраар гаргуулж, ус ашиглалтын хэмжээг тоолуурын заалтаар акт үйлдэн тогтмол байгаль хамгаалагчид хянуулж байна. - 9-р сарыг дуустал ашигласан усны төлбөрийн нэхэмжлэлийг үүсгүүлж төлбөрийг төлсөн.	Гэрээний үнийн дүнгээр	
9.		Ус ашиглах дүгнэлтэд зааснаас бусад зориулалтаар ус ашиглах, бусдад худалдан борлуулах, төлбөр хураамжийг хугацаанд нь төлөхгүй байх зэрэг Усны тухай хууль тогтоомж зөрчсөн үйлдэл гаргахгүй байх	- Ус ашиглах дүгнэлтэд заасан буюу уурхайн шүүрлийн усыг замын усалгаанд ашиглаж, гүний худгаас зөвхөн унд ахуйн хэрэгцээний усаа ашигладаг. - Усны төлбөрийг бүрэн төлсөн.	-	-
10.	Хаягдал бохир ус зайлуулах	Хаягдал шингэн болон бохир усыг зайлуулах гэрээ хийх	- Шугшаа-Уул ОНӨААТҮГ-тай Шингэн хаягдал нийлүүлэх гэрээ хийж 14 хоногт 50 тонн усыг тээвэрлэн нийлүүлж байна. Гэрээний дагуу төлбөрүүд төлөгдсөн.	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан	
Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ					
11.	Уурхайлалтад өртөх талбайн хөрс	Уурхайн үйл ажиллагаа эхлэхээс өмнө болон түүний явцад хуулан авсан өнгөн хөрсийг тусгайлан зассан овоолго байдлаар хадгалах	- Уурхайн ам нээх, хаягдал хөрсний овоолго тэлэх, зам тавих болон бусад жижиг аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд газар хөндөх тохиолдол бүрд шимт хөрсийг тусад нь хуулж авч, тусгай овоолгод байршуулан хадгалдаг.	Үйл ажиллагааны зардал	
12.	Хөрс элэгдэх эвдрэх хүмүүсийн хөдөлгөөний ихсэлттэй холбоотойгоор хөрсөн бүрхэвч элэгдэх, доройтох	-Урт хугацааны шимт хөрсний овоолгын бүртгэл хөтлөх, хаягжуулах	- Шимт хөрсний 2 овоолгыг стандартын дагуу үүсгэн кадастрын мэдээллийн санд зургаар оруулж, газар ашиглах гэрээ гэрчилгээ бүхий талбайд албан ёсоор бүртгэлжүүлэн хадгалдаг.	Үйл ажиллагааны зардал	
13.		Уурхайн дотоод замыг засах, олон салаа зам гаргахгүйгээр нэг чиглэлийн замаар зорчих	- Уурхайн дотоод болон гадаад зорчих хөдөлгөөнд зөвхөн сайжруулсан шороон замаар зорчих журмыг баримталж байна.	Газрын хэвийн зардалд тусгагдсан	

	Хог хаягдал болон уурхайн ашиглалтын үйл ажиллагааны явцад хөрсөн бүрхэвч	Хатуу шингэн хог хаягдлыг нийлүүлэх гэрээг Шугшаа уул ОНӨАТҮГ-тай байгуулах, төлбөр төлөх	- “Шугшаа-Уул” ОНӨААТҮГ-тай Хог хаягдал цуглуулах, устгах, Шингэн хаягдал нийлүүлэх гэрээ хийж 14 хоногт 50 тонн бохир ус, сард 10 м ³ орчим хог хаягдал тээвэрлэн нийлүүлж байна. Хог хаягдлын төлбөрүүд бүрэн төлөгдсөн.	Хог хаягдлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан	
15.		Засварын газрын тос, тосолгооны материалыг цэгцлэх тос, маслыг ил задгай асгахгүй зориулалтын тусгай саванд хадгалах	- Засварын газраас гарах аюултай хог хаягдлыг стандартын дагуу тусгайлан зассан талбайд хөрсөнд нэвчилт үүсгэхгүй битүүмж сайтай саванд хадгалахад анхаарч АБҮ хийн нөхцөл байдлыг сайжруулах үүрэг чиглэл зөвлөмжийг засварын ажилчдад тогтмол өгч байна.	Хог хаягдлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан	
Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ					
16.	Газрын хэвлийн хамгаалах хууль дүрэм мөрдөх	Газрын хянан баталгаа мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	- Газрын хянан баталгааг “Ворлд гоби групп” ХХК-аар гүйцэтгүүлсэн.	Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан	
17.		Шимт хөрсний чанар болон стандарт нормыг баримтлах /4м-ээс өндөр овоолохгүй, дагтаршуулахгүй/	- Шимт хөрсний овоолгуудыг стандартын дагуу үүсгэж шинж чанарын өөрчлөлтийг хянах зорилгоор тогтмол дээж авч шинжлүүлж байна.	250.0*4	1,000.0
18.		Шимт хөрсний овоолго болон хөрс хуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах, бүртгэл судалгааг тогтмол хийх	- Туслан гүйцэтгэгч компаниудын хөрс хуулалтын ажилд тогтмол хяналт тавьж, маркшейдерийн хэмжилтээр хэмжээ стандартыг шалгаж байна.	250.0*4	1,000.0
19.		Шимт хөрсний овоолго хүртэл гарсан олон салаа замыг нөхөн сэргээх	- Өмнөх онуудад хийгдсэн хөрс хуулалтын ажлын явцад шимт хөрсний овоолго үүсгэх талбайд олон салаа зам үүссэн байсныг шат дараатайгаар нөхөн сэргээсэн.	Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан	
Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ					
20.	Ил уурхайн ахилт болон овоолгод ургамлан бүрхэвч дарагдаж устгах	Хөндөгдөж буй талбайн ургамлын бүртгэл хөтлөх, тайлагнах	- Уурхайн ам нээх, хаягдал хөрсний овоолго тэлэх, зам тавих болон бусад жижиг аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд газар хөндөх тохиолдол бүрд газар хөндөх журмын хүрээнд бүртгэл хөтөлж, зөвшөөрөл олгосны үндсэн дээр газар шорооны ажлыг эхлүүлдэг.	250.0*4	1,000.0
21.	Аймгийн ИТХ-ын баталсан 1 тн баялаг 1 мод хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Өмнөговь аймагт компанийн нэрэмжит цэцэрлэгжүүлэлтийн ажлыг эхлүүлэх	- Өмнөговь аймагт компанийн нэрэмжит цэцэрлэгжүүлэлтийн ажлыг эхлүүлсэн. Энэхүү ажилд 7,500,000 төгрөг зарцуулсан.	7,500.0	

Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

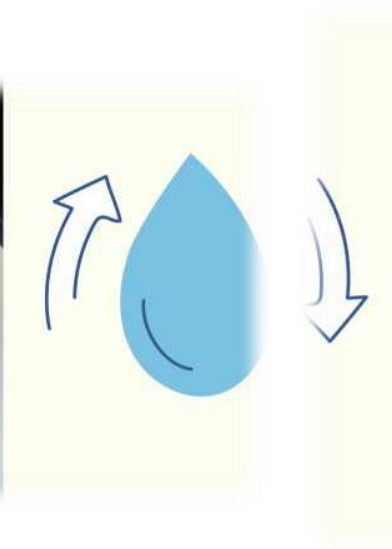
22.	Төслийн болон ойр орчны нутаг дэвсгэр дэх аймгийн нутагшил хумигдах	Уурхайн эдэлбэр газарт зэрлэг амьтдын хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулна, шаардлагатай газар хурдны хязгаар тогтоох, ажилчдад анхааруулах мэдээлэл тараах, уурхайн талбай болон кемпийн ойр орчим дахь хар сүүлт, туулай гэх мэт амьтдыг хоол гэжээлийн нэг цэгт төвлөрүүлж, өвс тэжээл усыг бэлтгэн өгөх гэх мэт зэрлэг амьтдыг хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> - Биологийн олон янз байдлын судалгаанд үндэслэн Амьтныг хамгаалах менежментийн төлөвлөгөө боловсруулсан. - Ажилчдын сургалтыг тогтмол зохион байгуулж байна. - Дүйцүүлэн хамгааллын хөтөлбөрийн хүрээнд зэрлэг амьтдад чиглэсэн биотехникийн арга хэмжээнүүд, автомат ажиллагаатай уст цэг байгуулах ажлуудыг 2024 оны БОМТ тусгаж хийхээр төлөвлөж байна. 	500.0*4	2,000.0	
23.	Мал амьтныг хамгаалах	Уурхайн догол, мөргөцөгт мал амьтан унахаас сэргийлэх хаалт, хашилт хийх	- Уурхайн идэвхтэй бүсийг тойруулан хашаа барьж, харуул хамгаалалтын 3 пост ажиллуулж байна.	Үйл ажиллагааны зардал		
24.		Мал, амьтны усанд орох зам жимийг хаахгүй байх, шаардлагатай хэсгүүдэд замын тэмдэглэгээ хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Лицензийн талбай, тээврийн замын дагууд байршилтай, мал амьтны ундаалдаг булаг шандуудын судалгааг гаргаж ойр орчимд ямар нэг мал амьтан саад учруулах үйл ажиллагаа явуулахгүй байхад анхаарч байна. - Хурдны хязгаарын болон замын хөдөлгөөний анхааруулах тэмдэг тэмдэглэгээг нүүрс тээврийн хатуу хучилттай зам барих ажлын хүрээнд байршуулна. 	500.0	500.0	
25.	Зэрлэг ан амьтдыг хууль бус ангаас сэргийлэх	Ажиллагсад болон гэрээлэгчдийг галт зэвсэг хэрэглэхгүй байх болон хууль бус ангаас сэргийлэх сурталчилгаа явуулах	- Шинэ ажилчдад болон нийт ажилчдад ордог ХАБЭА-н давтан сургалт, зааварчилгааны хөтөлбөрт байгаль орчны холбогдолтой хууль дүрэм журмын агуулгыг багтааж тогтмол сургалт зохион байгуулдаг.	20,0	200,0	
Нийт						34,000.0

2.1. Гадаргын ба газрын доорх усны нөөцөд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

- ✓ Дүгнэлт, зөвшөөрөл, гэрээ бичиг баримтын бүрдлийг хангаж, сар бүр тоолуурын заалтыг сумын байгаль хамгаалагчид хянуулж, усны төлбөрийг цаг тухайд нь барагдуулсан байна;
- ✓ Усны нөөцийг зүй зохистой ашиглах зорилгоор уурхайн шүүрлийн усыг хуримтлуулах усан сангийн зураг төсөл хийгдсэн;
- ✓ Булаг шанд хашиж хамгаалах ажлын саналыг багийн ИНХ-д хэлэлцүүлж, эмийн ургамал хашиж хамгаалах ажлаар орлуулж гүйцэтгэсэн;

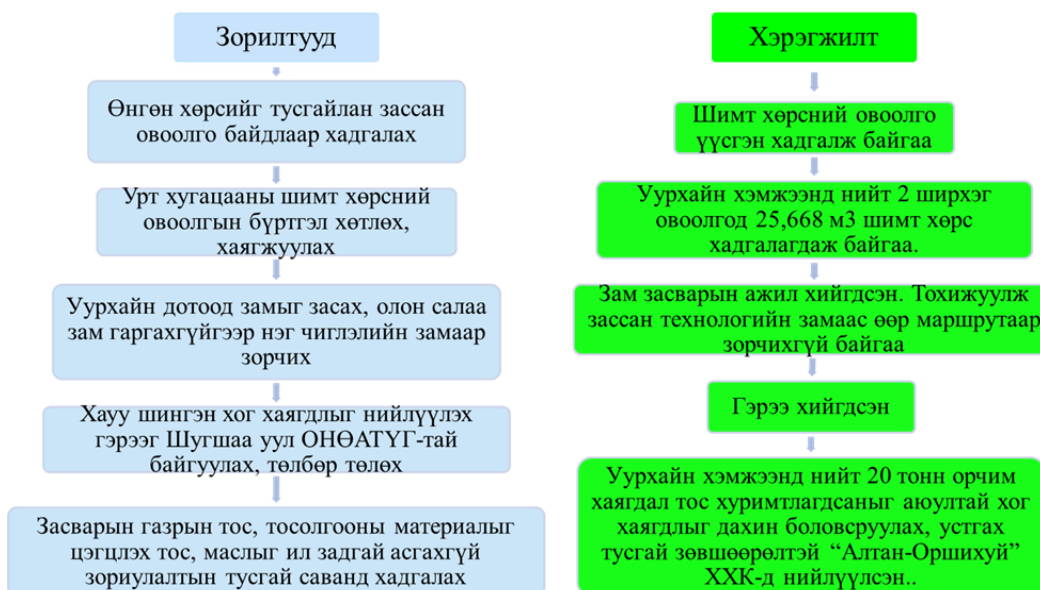

Зураг 3. Унд ахуйн худагт суурилагдсан тоолуур

Зураг 4. Шүүрлийн усанд тоолуур суурилуулах явц

2.2. Хөрсөн бүрхэвчид үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Зураг 5. Хөрсний овоолгын хэмжээ, байршил

2.3. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

- ✓ Газрын хэвлийг зүй зохистой ашиглах зорилгоор газар хөндөх журам, өнгөн хөрстэй ажиллах журам, нөхөн сэргээлтийн журам зэрэг дотоод журмуудыг хууль стандартад нийцүүлэн уурхайн үйл ажиллагаанд дагаж мөрддөг;
- ✓ Гэрээт туслан гүйцэтгэгч компаниудын хөрс хуулалт, өрөмдлөг тэсэлгээнээс гадна ахуйн чанартай газар шорооны бүхий л үйл ажиллагаа манай компанийн дотоод журмын хүрээнд газар хөндөх , хөрс хуулах зөвшөөрлийг авсны дараа хийгддэг;

2.4. Амьтны аймагт учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

- ✓ Биологийн олон янз байдлын судалгаанд үндэслэн “Төслийн талбайд амьтныг хамгаалах менежментийн төлөвлөгөө” боловсруулсан;
- ✓ Ажилчдын дунд хууль бус ан агнуураас урьдчилан сэргийлэх, ан амьтныг таньж мэдэх, хайрлан хамгаалах сэдэвт сургалтыг тогтмол зохион байгуулж байна;
- ✓ Дүйцүүлэн хамгааллын хөтөлбөрийн хүрээнд зэрлэг амьтдад чиглэсэн биотехникийн арга хэмжээнүүд 11 сарын эхний хагаст хийхээр төлөвлөгдсөн байгаа.
- ✓ Уурхайн карьерт амьтан унах, хүнд машин механизмын хөдөлгөөн, тэсэлгээний ажилд ан амьтад өртөхөөс урьдчилан сэргийлж харуул хамгаалалт хашааг нэмэгдүүлж, тогтмол хяналт тавьдаг;

Хүснэгт 3. Хамгаалалтад авах шаардлагатай амьтдын судалгаа

№	Овог/зүйлийн шинжлэх ухааны нэршил	Амьдрах орчин	Ховордож буй шалтгаан	Хамгаалсан байдал	Хамгаалах арга хэмжээ
Нарийн могойн овог					
1	Нарийн могой	Хад асгатай уулсын суга, бэлээр сөөг бүхий элсэрхэг	Амьдрах орчны доройтол, хомсдол	Монгол улсын улаан ном Бүс нутгийн хэмжээнд ховордож	Амьдрах орчныг тэтгэж, хэвийн өсч үржих орчныг хамгаалах
Махчтан					
2	Цоохор ирвэс	Өндөр уулсын гүн хавцал жалга, хад цохиот эгц хажуу зэрэг газар	Нялх гүем махчдад баригдах, гөрөөл амьтны тоо толгой буурах	<ul style="list-style-type: none"> •Монгол улсын улаан ном •Бүс нутгийн болон Олон улсын хэмжээнд устаж болзошгүй (EM) •Нүүдэллэдэг зүйлийг хамгаалах тухай 	Амьдрах орчны доройтлоос сэргийлэх, биологийн мониторингийн судалгаа хийх
Тугалмайтан					
3	Хар сүүлт зээр	Загт, заг-бударганат говь, сондуул бүхий СӨӨГТ цөл, цайдам хотгор	Бэлчээр ашиглалтын улмаас амьдрах орчин хумигдах, хууль бус ан агнуур	<ul style="list-style-type: none"> •Монгол улсын улаан ном •Бүс нутгийн болон Олон улсын хэмжээнд эмзэг 	Задгай ус бий болгох, орон нутгийн иргэд болон тухайн бүс нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй байгууллагууд хамтран хууль бус агнуурт хяналт
4	Янгир ямаа	Бэсрэг уулсын бэл энгэр, аараг толгод, хад цохио бүхий газар	Бэлчээр ашиглалтын улмаас амьдрах орчин хумигдах, хууль бус ан агнуур	<ul style="list-style-type: none"> •Монгол улсын улаан ном •Бүс нутгийн хэмжээнд ховордож 	Задгай ус бий болгох, булаг шандаас ус уух нөхцөлийг бүрдүүлэх, хууль бус агнуурт хяналт

3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 4. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэжмээ	2023 онд хэрэгжүүлсэн нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал	Нийт зардал
	1	2	3		4
1	Техникийн нөхөн сэргээлт	Эвдрэлд орсон ашиглагдахгүй байгаа газар, зам талбайд	✓ 1-р уурхайн хөрсний овоолгын ард эвдэрсэн газрын 1 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.	Үйл ажиллагааны зардал	
2	Биологийн нөхөн сэргээлт	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн газарт ургамал тарих	✓ Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн 1 га талбайд 3 төрлийн ургамлын үрээр биологийн нөхөн сэргээлт хийж, сумын ЗДТГ-т тайланг хүргүүлсэн.	Үйл ажиллагааны зардал	
	Нийт				-

3.1. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

- ✓ Уурхайн бүс дэх эвдрэлд орсон 1 га талбайд техник болон биологийн нөхөн сэргээлтийг холбогдох стандартын дагуу хийж гүйцэтгэсэн;
- ✓ Нөхөн сэргээлтийн ажилд 2 техник, 10 ажилтан ажиллаж, 50 кг ургамлын үр, 20 тонн ус ашигласан;
- ✓ Нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнд шимт хөрсийг дутуу хуулж, шаардлагагүй ухалгад өртөж орхигдсон 1 га талбай байгалийн хуучин төрхдөө дөхсөн;
- ✓ Нөхөн сэргээлтийн ажлын тайланг орон нутагт хүлээлгэн өгч хянуулж байна;

Зураг 6. Уурхайн бүс дэх 1 га талбайн техникийн нөхөн сэргээлт

4. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

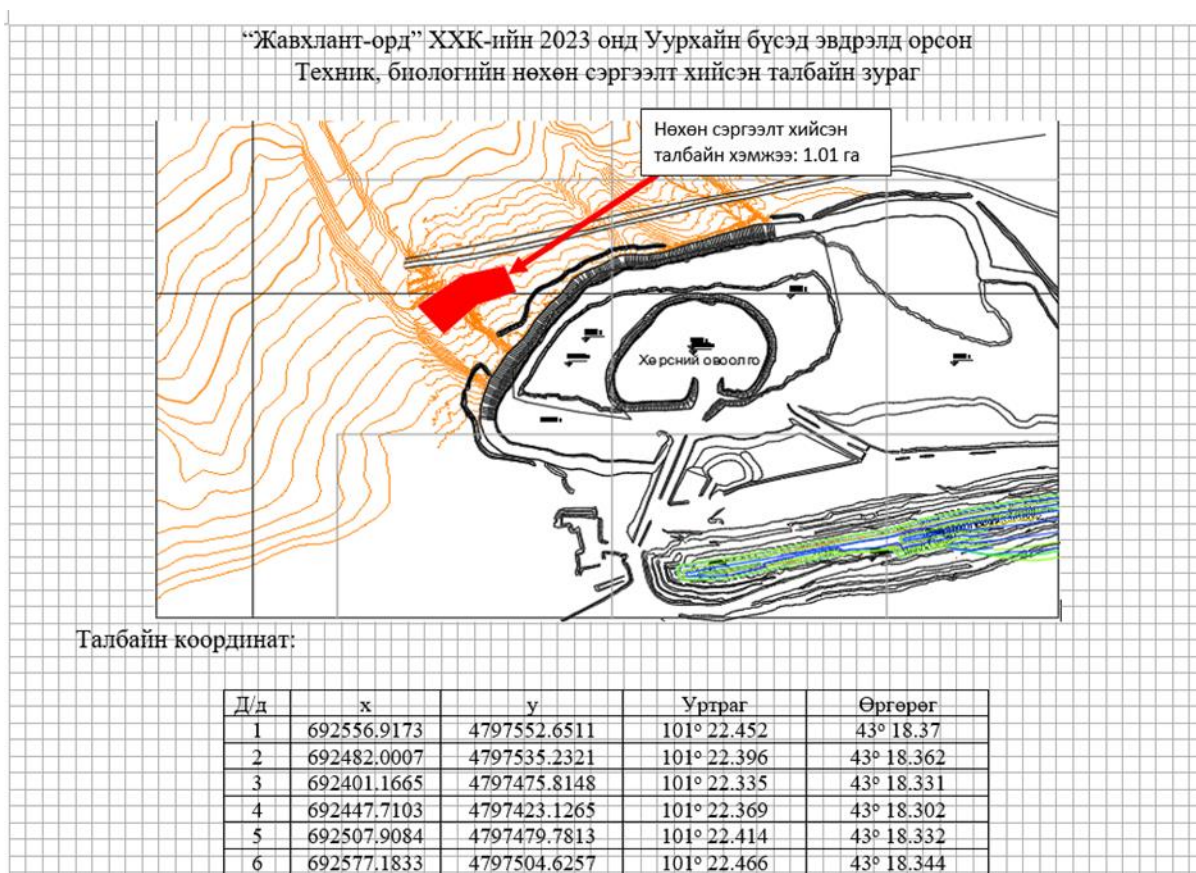
Хүснэгт 5. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	2023 онд хэрэгжүүлсэн биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал	Нийт зардал
	1	2	3		4
1	Төлөвлөгөө боловсруулах	Орон нутгийн иргэд болон захиргаатай хамтран хурал зохион байгуулж төлөвлөгөө боловсруулна.	- Дүйцүүлэн хугацааны дунд хугацааны төлөвлөгөөнд үндэслэн 2023 онд хэрэгжүүлэх дүйцүүлэн хамгааллын ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлж байна.	Үйл ажиллагааны зардал	
2	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн	Гурвантэс суманд 2030 он хүртэл нийт 1,5 сая мод тарихаас 2023 онд 30.000	- “Сухантын шугуй” ТББ-тай хамтран ажиллах гэрээ байгуулан мод тарилтын ажлыг гүйцэтгэж байна. Төлөвлөгөө ёсоор эхний ээлжид Гурвантэс сумын баруун талд 500 ширхэг 3 төрлийн мод тарьж ойн зурвас байгуулан усалгаа, арчилгааны ажлыг үе шаттай тогтмол гүйцэтгэж байна. - Намрын мод тарилгаар 10 га ойжуулалт, нөхөн тарилт, цэнэг усалгаа, намрын тарилт 1500 ширхэг тарьцаар нэмэгдүүлэн тарихаар төлөвлөн ажиллаж байна.	8,650,000	
			Нийт	8,650,000	

4.1. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний биелэлт

Зураг 7. Биологийн нөхөн сэргээлтийн явц

Зураг 8. Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хэмжээ байрилын тойм зураг

4.2. Биологийн олон янз байдлыг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

- ✓ Дүйцүүлэн хамгааллын төлөвлөгөөний хүрээнд мод тарилт, ойжуулалт, биотехникийн арга хэмжээ зэрэг дараах ажлуудыг төлөвлөж хэрэгжүүлсэн.

Мод тарилт:

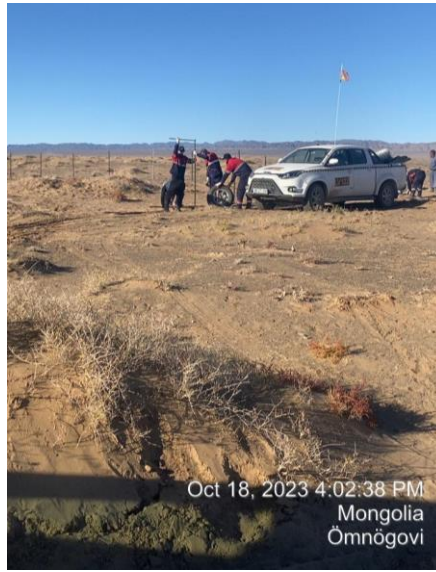
- ✓ Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд “Сухантын шугуй” ТББ-тай гэрээ байгуулан 250 ширхэг сухай, 50 ширхэг улиас, 200 ширхэг хайлаас, нийт 500 ширхэг модыг сумын ЗДТГ-ын хуваарилсан талбайд тарьж салхинаас хамгаалах ойн зурвас хэлбэрээр тарив.
- ✓ Таар 100 ширхэг сухай, 1600 ширхэг хайлаас нийт 1700 ширхэг модыг нэмж тарьсан.

Зураг 9. Мод тарилтын явц

Ойжуулалт:

- ✓ БОАЖГ-аас өгсөн чиглэлийн дагуу Сэврэй сумын нутагт хийсэн 30 га талбайн ойжуулалтын ажилд 400 метр хашаа барьж, бороожуулагч услалтын систем суурилуулан хамтран оролцсон.

Зураг 10. Ойжуулалтын хашаа барих ажил

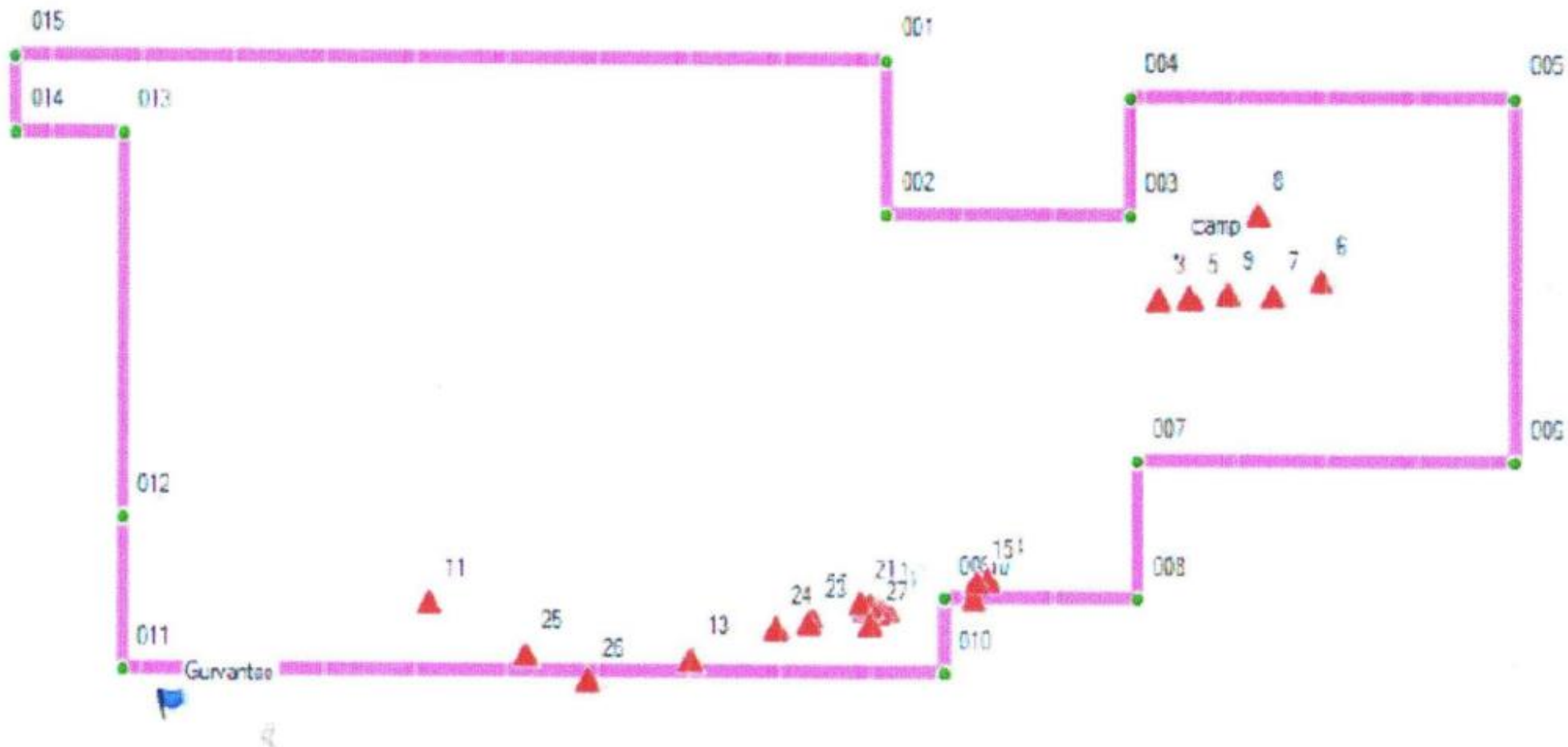
5. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 6. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөлөөлөлд өртөх, түүх соёлын өв	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	2023 онд хэрэгжүүлсэн түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал	Нийт зардал
	1	2	3		4
1	Археологийн дурсгал	2023 онд уурхайн ахилт, хайгуул, шинээр газар хөндвөл Археологи, Палеонтологийн судалгаа хийгдэнэ.	- Жавхлант орд” ХХК нь 2016 онд “Соёлын Өвийг хамгаалах тухай” хуулийн дагуу ашиглалтын талбайд археологийн хайгуул судалгаа хийлгэсэн байна. Хайгуул судалгааны явцад нийт 27 дурсгалыг илрүүлж бүртгэн тэмдэглэн, баримтжуулалт хийсэн. Шинээр газар хөндөх уурхайн ахилт хийгдэхгүй учир нэмэлт судалгаа хийгдээгүй болно.	-	-
2	Палеонтологийн дурсгал	Хэрэв хайгуул судалгаа хийгдээгүй талбайнуудад шинээр газар хөндөх хүсэлт ирвэл авран хамгаалах арга хэмжээ зохион байгуулна.	- Дурсгалуудыг ангилбал хүрэл зэвсгийн үед холбогдох хэлбэрт булш 9, хиргисүүр 2, тахилын зориулалттай чулуун байгууламж 4, он цаг тодорхой бус зууван дөрвөлжин булш 4, дугуй хэлбэрийн булш 7, ХУП-Х1Х зууны үед хамаарах хошоо чулуу 2 эдгээр нь уулын налуу энгэрт болон тэгш дэвсэг газар хэд хэдээрээ болон ганц нэгээрээ орших бөгөөд археологийн судалгаа, угсаатан зүй судалгаа болон дурсгалуудыг авран хамгаалах ажил хийгдсэн болно. 2023 онд эдгээр дурсгалуудаас уурхайн нөлөөлөлд өртөхгүй.	Зардал тооцох боломжгүй	
Нийт				-	

5.1. Түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

2016 онд хайгуул судалгааны явцад нийт 27 дурсгалыг илрүүлж бүртгэн тэмдэглэж, баримтжуулалт хийсэн. Дурсгалуудыг ангилбал хүрэл зэвсгийн үед холбогдох хэлбэрт булш 9, хиргисүүр 2, тахилын зориулалттай чулуун байгууламж 4, он цаг тодорхой бус зууван дөрвөлжин булш 4, дугуй хэлбэрийн булш 7, XVII-XIX зууны үед хамаарах хөшөө чулуу 2 эдгээр нь уулын налуу энгэрт болон тэгш дэвсэг газар хэд хэдээрээ болон ганц нэгээрээ орших бөгөөд археологийн судалгаа, угсаатан зүйн судалгаа болон дурсгалуудыг авран хамгаалах ажил хийгдсэн болно. 2023 онд эдгээр дурсгалуудаас уурхайн нөлөөлөлд өртөөгүй.

Зураг 11. Хайгуулаар илэрсэн дурсгалуудын тархалтын зураг

6. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Уурхайн үйл ажиллагаанд өрөмдлөг, тэсэлгээний бодис, материал ашиглах ба химийн гаралтай шатахуун болон шатах, тослох материал ашиглана. Иймд химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хууль, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Эрүүл мэндийн сайд, Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын 2009 оны 02 сарын 03-ны өдрийн 28-40/29 дүгээр хамтарсан тушаалын нэгдүгээр хавсралт “Химийн хорт болон аюултай бодис хадгалах, тээвэрлэх, ашиглах, устгах журам”, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулиудыг үйл ажиллагаандаа чанд мөрдөж байна.

2023 онд “Жавхлант орд” ХХК нь уулын ажлын төлөвлөгөөний дагуу тэсэлгээ өрөмдлөгийн ажлыг тусгай зөвшөөрөлтэй туслан гүйцэтгэгч “Эрхэт Түнш” ХХК-иар гүйцэтгүүлж байна.

Хүснэгт 7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний төлөвлөсөн ажил	2023 онд хэрэгжүүлсэн осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Нэгжийн зардал	Нийт зардал
	1	2	3		4
1	Хөдөлмөр хамгаалал	Тэсэлгээ өрөмдлөгийн ажлыг тусгай зөвшөөрөлтэй туслан гүйцэтгэгч компаниар гүйцэтгүүлнэ.	- “Эрхэт түнш” ХХК-тай гэрээ байгуулан өрөмдлөг тэсэлгээний ажлыг гүйцэтгүүлж байна.	Гэрээний үнийн дүнгээр 22,577,100	
2		ХАБЭА- н журмыг сахин ажиллах	- Уурхайн өдөр тутмын бүхий л үйл ажиллагаанд бүх ажлын байруудад хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын тухай хууль, ХАБЭА-н стандартыг мөрдлөг болгон ажиллаж байна. - ХАБЭА нь шаардлага хангасан иж бүрэн хувцсаар ажилчдыг хангаж нийт 22,577,100 төгрөг зарцуулсан.		
	Шатах тослох материал	Шатах тослох материалын болон хаягдлыг түр хадгалах цэгийг хөрс бохирдохоос хамгаалж бэлтгэх	- Моторын байрууд, ШТС, Засварын граш зэрэг шатах тослох материал, хаягдлыг хадгалах газрууд бүгд бетонон дэвсэлттэй болгосон.	Үйл ажиллагааны зардал	
	Нийт			22,577,100	

6.1. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

- ✓ “Эрхэт түнш” ХХК-тай гэрээ байгуулан өрөмдлөг тэсэлгээний ажлыг гүйцэтгүүлж байна;
- ✓ Уурхайн өдөр тутмын бүхий л үйл ажиллагаанд бүх ажлын байруудад хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын тухай хууль, ХАБЭА-н стандартыг мөрдлөг болгон ажилладаг;
- ✓ ХАБЭА болон байгаль орчныг хамгаалах чиглэлийн 2 дүрэм, 45 журам, 58 зааврыг холбогдох хууль, дүрэм журам, стандартад нийцүүлэн дотооддоо боловсруулж мөрдөн ажиллаж байна;
- ✓ 2023 онд үйлдвэрлэлийн осолгүй ажиллалаа;
- ✓ ХАБЭА нь шаардлага хангасан иж бүрэн хувцсаар ажилчдыг хангаж нийт 22,577,100 төгрөг зарцуулсан.

Зураг 12. Хөдөлмөр хамгааллын хувцсаар хангагдсан байдал

7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 8. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Хог хаягдлын ангилал	Хог хаягдлын менежментийн ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	2023 онд хэрэгжүүлсэн хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Нэгжийн зардал	Нийт зардал
1	2	3	4	5	6
1	Ахуйн	Хог хаягдлын төрөл тус бүрээр ангилан ялгаж, түр хадгалах цэгийг хашаа хамгаалалт хийж, тохижуулах	- Хашаа хамгаалалт байгаа хэдий ч шинэчилж сайжруулсан.		Үйл ажиллагааны зардал
2	Үйлдвэрийн	Дахин ашиглагдах хаягдлыг хоёрдогч түүхий эд авдаг аж ахуйн нэгж байгууллагад нийлүүлэх. /хуванцар сав,	- Ус ундааны хуванцар савыг тусад нь цуглуулдаг боловч хоёрдогч түүхий эд авдаг газар ойр байхгүйгээс ангилал ялгалтын ажил үр дүн муутай байгаа. Огурцы салатны шил, ногооны хальс гэх мэт зүйлсийг орон нутгийн ажилчид дахин ашиглах зориулалтаар тусад нь цуглуулж авч ашигладаг.		Үйл ажиллагааны зардал
3		Гэрээт /тээвэр, хөрс хуулалт гэх мэт/ компаниудын үйл ажиллагаанд хяналт тавих, уурхайн талбайгаас гаднах хог хаягдлыг улирал тутам гэрээ компаниудтай хамтран цэвэрлэх	- Туслан гүйцэтгэгч гэрээт компаниудын хог хаягдлын хэмжээ, хадгалалт, цэвэрлэгээнд хяналт тавьж, 7 хоног бүрийн ням гарагийг их цэвэрлэгээний өдөр болгон хуваарь гаргаж, тогтмол цэвэрлэгээ явуулж тайланг нэгтгэн ажиллаж байна.		Үйл ажиллагааны зардал
			- Шугшаа-Уул ОНӨААТҮГ-тай Шингэн хаягдал нийлүүлэх гэрээ хийж 14 хоногт 50 тонн усыг тээвэрлэн нийлүүлж байна. 1 тн тутамд 8000 төгрөг төлсөн.	407000	4,884,000
			- Хатуу хог хаягдлыг “Шугшаа Уул” ОНӨААТҮГ -тай хийсэн “Хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх, булах иргэн, байгууллага, аж ахуй нэгжтэй байгуулах гэрээний дагуу сард 1 удаа тээвэрлэж, 1 м ³ хог хаягдлыг 55000-өөр тооцож булж устгаж байна.	459 000	5,500,000
4		Хаягдал дугуй, машин техникийн хаягдал төмөр, сэлбэгийг чөлөөт урсцаас чөлөөлж нэг цэгт төвлөрүүлэх,	- Засварын газрын хог хаягдлын хадгалалтын эмх цэгцийг сайжруулах зорилгоор АБҮ хийж илэрсэн зөрчлүүдийг арилгах хугацаатай үүрэг даалгавар өгсөн. Аюултай хог хаягдал түр хадгалах цэгийн стандарт загвар жишээг гарган зөвлөмж өгч ажиллаж байна.		Үйл ажиллагааны зардал
5	Аюултай	Аюултай хог хаягдлын цэгийн талбайг цэвэрлэж засаж, тохижуулах, асгаралт үүсэхээс хамгаалах			Үйл ажиллагааны зардал
Нийт					10,384,000

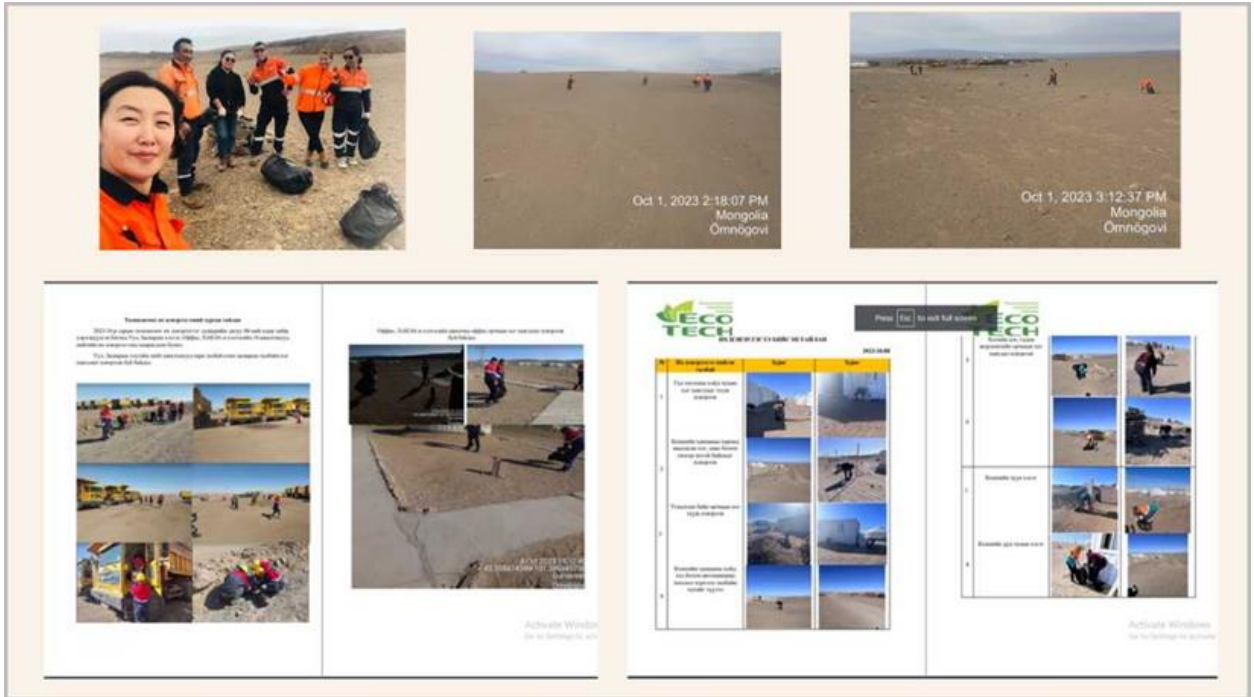
7.1. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Энгийн хог хаягдал:

- ✓ Хог хаягдлын гэрээ болон шингэн хог хаягдал нийлүүлэх гэрээг “Шугшаа-Уул” ОНӨААТҮГ-тай байгуулж, уурхайд мөрдөх хог хаягдлын журмын хэрэгжилт, хог хаягдлын хадгалалт тээвэрлэлтэд хяналт тавин ажиллаж байна;
- ✓ Ажилчдын хотхон, тээврийн зам, технологийн зам, унд ахуйн худгийн орчин, хайгуулын кемп гэх мэт газруудад нийт 25 удаагийн нийтийн цэвэрлэгээг хийж төвлөрсөн хогийн цэг рүү хог хаягдлыг тээвэрлэж буулгасан;
- ✓ Хог хаягдлыг үүссэн нэр төрөл бүрээр бүртгэж, ангилан ялгалтыг сайжруулах сургалт сурталчилгааг төслийн хэмжээний нийт ажилчдад зохион байгуулж, хог хаягдлын түр хадгалах цэгийн тохижилт стандартыг хангуулахад анхаарч ажилласан;
- ✓ Нийт 555 тонн ахуйн бохир усыг цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлж, 100 м³ ахуйн хог хаягдал, 30 м³ дахивар ангилан цуглуулж, хог хаягдлыг устгах дахин боловсруулах мэргэжлийн байгууллагад хүлээлгэн өгсөн;

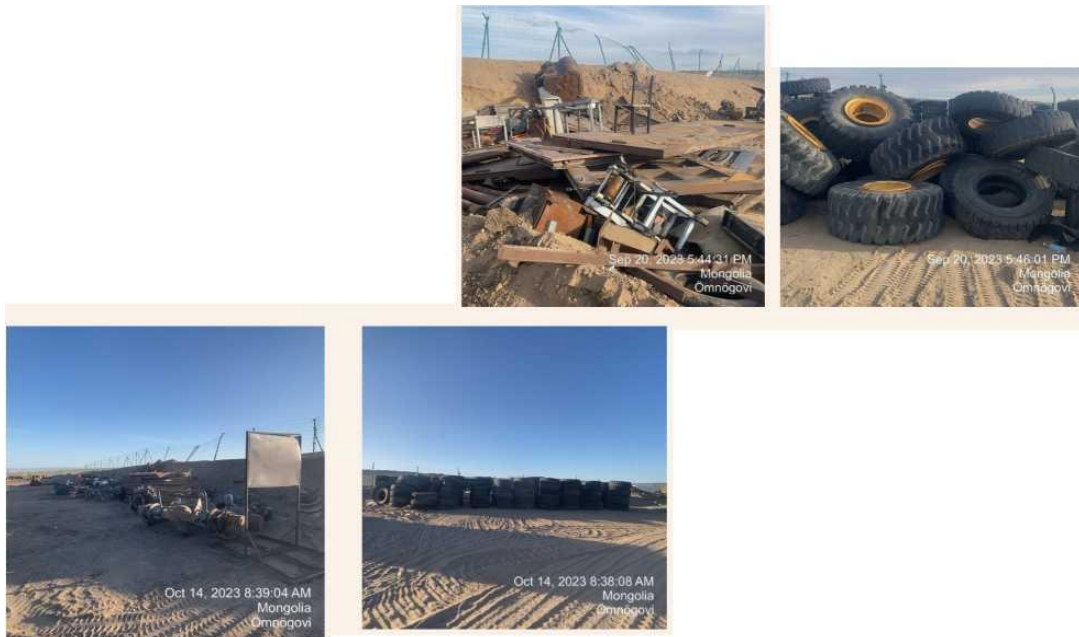
Зураг 13. Бүх нийтийн их цэвэрлэгээний ажлын зураг №1

Зураг 14. Бүх нийтийн их цэвэрлэгээний ажлын зураг №2

Аюултай хог хаягдал:

- ✓ Засварын газрын хог хаягдлын ангилан ялгалтыг сайжруулж, хадгалах талбайг чөлөөт урсцаас хамгаалах, хөрсний бохирдол үүсгэхээс урьдчилан сэргийлэх тохижилт шинэчлэлтийн ажлыг эхлүүлсэн;
- ✓ Одоогоор хаягдал төмөр болон хаягдал дугуй, хаягдал аккумуляторыг ангилж, цэгцлэн тусгай талбайд өрж байршуулсан;
- ✓ Мөн 20 тонн хаягдал тосыг аюултай хог хаягдал дахин боловсруулж устгах тусгай зөвшөөрөлтэй “Алтан-Оршихуй” ХХК-д нийлүүлсэн;

Зураг 15. Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах цэгийн эмх цэгц сайжруулалтын зураг

Зураг 16. Хаягдал тос ачуулах үйл явц

8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

№	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг
1	2023 онд ОХШХ ийг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлнэ	- Байгаль орчны үнэлгээ, хяналт шинжилгээний мэргэжлийн байгууллага болох “Баялаг Баян Ундарга” ХХК-наар ОХШХ-ийн ажлыг гүйцэтгүүлж. Байгаль орчны хөндлөнгийн хяналт шинжилгээний тайланг эх хувь хавсаргав.		Үйл ажиллагааны зардал

8.1. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр, түүний үр дүнг тайлагнах, хэлэлцүүлэх төлөвлөгөөний биелэлт

- ✓ Шимт хөрсний овоолго, хогийн цэгийн орчмоос хөрсний дээж, ундны болон уурхайн шүүрлийн ус, ахуйн бохир уснаас нян судлалын шинжилгээний дээж авч аймгийн МХГ-ын лабораторид шинжлүүлээ;
- ✓ Байгаль орчны үнэлгээ, хяналт шинжилгээний мэргэжлийн байгууллага болох “Баялаг Баян Ундарга” ХХК-аар ОХШХ-ийн ажлыг гүйцэтгүүлж, нийт 8 цэгийг мониторингийн цэгээр сонгон бүртгэлжүүлсэн;
- ✓ Мониторингийн 8 цэгээс хөрс, ус, агаарын дээж, ургамлын бичиглэл хийж, төсөл хэрэгжиж эхлэх үеийн байгаль орчны төлөв байдлын суурь судалгааг шинжилгээний дүнтэй харьцуулан анализ хийж мониторингийн тайланг боловсруулсан;

Зураг 17. Усны дээж, хөрсний зүсэлт, дээж, ургамлын бичиглэл хийх үеэр

8.2. Агаарын үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

- ✓ Машин техникийн хөдөлгөөнөөс үүсэх тоос тоосонцрыг бууруулах зорилгоор замын усалгаа, хурд хэмжилт, зам засварын ажлууд, агаарын чанарын өөрчлөлтийг хянах зорилгоор агаарын хэмжилтийг тогтмол хийдэг.

Зураг 18. Замын усалгаа

Зураг 19. Хурд хэмжилт

Зураг 20. Агаарын чанарын шинжилгээ

Хүнсний Аюулгүй Байдлын
Үндэсний Лавлагаа Лабораторийн
ерөнхий захирлын 2023 оны 01 сарын
02-ны өдрийн А/02 дугаар тушаалын
1 дүгээр хавсралт Маягт 00-59

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН СТАНДАРТ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ХЭЛТСИЙН СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум, 6-р баг.
Утас: 7053-2717

ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
CERTIFICATE OF ANALYSIS

Бүртгэлийн дугаар /Registration number/: 23-167

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан газрын нэр : ӨМ: Гурван тэс сум Жавхлант Орд ХХК

/The name of customer's request for analysis/

Дэд лабораторийн нэр /Name of the sub laboratory/: Эрүүл ахуйн хими, хор судлалын хяналтын лаборатори; Эрүүл ахуйн нян судлалын хяналтын лаборатори

Дээжийн тодорхойлолт /Sample description/					
Дээжийн дугаар Sample number	Дээжийн нэр Name of sample	Цувралын дугаар Batch number	Үйлдвэрлэсэн улс The country of original manufacturer	Бүтээгдэхүүний хүчинтэй хугацаа Date of expiry	Дээжийн тоо хэмжээ Quantity of the sample
433	Нөөцийн сав		Монгол Улс	Тодорхойгүй	1.5 л
434	Гүний худаг		Монгол Улс	Тодорхойгүй	1.5 л
435	Шүүрлийн ус		Монгол Улс	Тодорхойгүй	1.5 л
436	Хогийн цэгийн хөрс		Монгол Улс	Тодорхойгүй	500.0 г
437	Шимт хөрсний овоолго		Монгол Улс	Тодорхойгүй	500.0 г

Хүлээн авсан огноо Date of receipt	Шинжилгээ дууссан огноо Date of test completion	Хэвлэсэн огноо Date of issue of the report
2023 он 05 сар 16 өдөр	2023 он 05 сар 19 өдөр	2023 он 05 сар 19 өдөр

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
433	MNS ISO 6222:1998	ББЕТ	1 мл-т 100-с ихгүй	Нянгийн тоо 36 ширхэг
	MNS ISO 19250:2017	Salmonella spp	25 мл-т илрэхгүй	Илрээгүй.
	MNS ISO 9308-1:1998	Халуун тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн нян /ялтас шүүлтүүр/	100 мл-т илрэхгүй	Илрээгүй.
434	ХХСЛ.7.2.45	Аммони	1.5мг/л	0.28
	MNS 1097:1970	Кальци	100мг/л	18.036
	MNS 1097:1970	Магни	30мг/л	6.08
	MNS ISO 10523:2001	pH	6.5-8.5	6.94
	MNS 1097:1970	Хатуулаг	7мг-экв/л	1.4
	MNS 4424:2005	Хлорид	350мг/л	56.7
	MNS 4423:1997	Хуурай үлдэгдэл	1000мг/л	298
	MNS ISO 7888:1999	Цахилгаан дамжуулах чанар	1мСм/см	0.587
	ЭАХХСЛ: САЗ 5.1.2.14	Зэс	1 л-т 2 мг/л	0.3
	MNS 6831:2020	Гидрокарбонатын агуулга		161.08
	MNS ISO 6222:1998	ББЕТ	1 мл-т 100-с ихгүй	Нянгийн тоо 28 ширхэг
MNS ISO 19250:2017	Salmonella spp	25 мл-т илрэхгүй	Илрээгүй.	
MNS ISO 9308-1:1998	Халуун тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн нян /ялтас шүүлтүүр/	100 мл-т илрэхгүй	Илрээгүй.	
435	ХХСЛ.7.2.45	Аммони	1.5мг/л	0.29
	MNS 1097:1970	Кальци	100мг/л	31.062
	MNS 1097:1970	Магни	30мг/л	11.552

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
	MNS ISO 10523:2001	pH	6.5-8.5	6.92
	MNS 1097:1970	Хатуулаг	7мг-экв/л	2.5
	MNS 4424:2005	Хлорид	350мг/л	124.058
	MNS 4423:1997	Хуурай үлдэгдэл	1000мг/л	459
	MNS ISO 7888:1999	Цахилгаан дамжуулах чанар	1мСм/см	0.899
	ЭАХХСЛ: САЗ 5.1.2.14	Зэс	1 л-т 2 мг/л	0.1
	MNS 6831:2020	Гидрокарбонатын агуулга		140.33
436	MNS 6341:2012	ББЕТ	1 гр-д илрүүлэх	10-6-д 76 ширхэг
	MNS 6341:2012	Эмгэгтөрөгч нян	25 гр-д илрэхгүй	Илрээгүй.
437	MNS 6341:2012	ББЕТ	1 гр-д илрүүлэх	10-6-д 84 ширхэг
	MNS 6341:2012	Эмгэгтөрөгч нян	25 гр-д илрэхгүй	Илрээгүй.

Санал тайлбар:
Opinions and interpretation

БАТАЛСАН: ЛАБОРАТОРИЙН
Approved by ЭРХЛЭГЧ:

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжинд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

гарын үсэг/signature/

/Г.ЧИНЗОРИГ/

Хүнсний Аюулгүй Байдлын
Үндэсний Лавлагаа Лабораторийн
ерөнхий захирлын 2023 оны 01 сарын
02-ны өдрийн А/02 дугаар тушаалын
1 дүгээр хавсралт Маягт 00-59

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН СТАНДАРТ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ХЭЛТСИЙН СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ

Өмнөговь аймаг Даланзадгад сум, 6-р баг.
Утас: 7053-2717

ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
CERTIFICATE OF ANALYSIS

Бүртгэлийн дугаар /Registration number/: 23-175

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан газрын нэр : ӨМ: Гурван тэс сум Жавхлант Орд ХХК

/The name of customer's request for analysis/

Дэд лабораторийн нэр /Name of the sub laboratory/: Эрүүл ахуйн хими, хор судлалын хяналтын лаборатори; Эрүүл ахуйн нян судлалын хяналтын лаборатори

Дээжийн тодорхойлолт /Sample description/					
Дээжийн дугаар Sample number	Дээжийн нэр Name of sample	Цувралын дугаар Batch number	Үйлдвэрлэсэн улс The country of original manufacturer	Бүтээгдэхүүний хүчинтэй хугацаа Date of expiry	Дээжийн тоо хэмжээ Quantity of the sample
453	Бохир ус		Монгол Улс	Тодорхойгүй	0.5 л

Хүлээн авсан огноо Date of receipt	Шинжилгээ дууссан огноо Date of test completion	Хэвлэсэн огноо Date of issue of the report
2023 он 05 сар 17 өдөр	2023 он 05 сар 22 өдөр	2023 он 05 сар 22 өдөр

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
453	MNS ISO 5815:2001	Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	400мгО/л	310,3
	MNS ISO 10523:2001	pH	6-9	6,2
	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис	400мг/л	811
	MNS ISO 9297:2005	Хлорид	1000мг/л	42,5
	MNS 5668:2006	Эмгэгтөрөгч нян	1 мл - т илрэхгүй	Илрээгүй

Санал тайлбар:
Opinions and interpretation

БАТАЛСАН: ЛАБОРАТОРИЙН
Approved by ЭРХЛЭГЧ:

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжинд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуульарлахыг хориглоно.

гарын үсэг/signature/

/Г.ЧИНЗОРИГ/

УС ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Сорьцын бүртгэлийн №: 30

Сорьц ирүүлсэн байгууллагын нэр: Жавхлант орд ХХК

Сорьц авсан газрын нэр: Гурван тэс сум Баясах баг Зангад уул-1 төсөл

Регистрийн дугаар утас: 52217652

Сорьцын төрөл: Хаягдал бохир ус

Сорьц авсан огноо: 2021/01/22

Лабораторит хүлээж авсан огноо: 2021/01/21

Шинжилгээ эхэлсэн огноо: 2021/01/22

Хэвлэсэн огноо: 2021/02/02

Лабораторийн сорилтын дүн

д/д	Үзүүлэлт	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Усны t°	Усны орчин рН	ЖБ (мг/л)	Нийт азот (мг/л)	NH ₄ (мг/л)	БХХ5 (мгО/л)	ТР (мг/л)	SO ₄ (мг/л)	Fe (мг/л)	Cl (мг/л)
1	Хаягдал ус	15.8	7.60	142.4	0.92	14	197	0.1	304	1.6	81
2	MNS 6561:2015	+30	6.0-9.0	400	30	15	400	5	700	3	1000

УЦУОШТӨВИЙН ДАРГА:

Г.ДУЛАМЦОО

КАПИТРОН
БАНК

Огноо/Date: 2023.05.16

Шилжүүлгийн мэдэгдэл/Transaction report

Журналын №/Journal №: 614577

Системийн огноо/System Date: 2023.05.16 18:59:15

Харилцагчийн дугаар/Customer №: 1000020705

Нэр/Name: ЖАВХЛАНТ-ОРД

ДТ	Дансны дугаар/Account №	Нэр/Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	MN780030003026003047	ЖАВХЛАНТ-ОРД	166,600.00 MNT	1.00

/ нэг зуун жаран зургаан мянга зургаан зуун төгрөг /

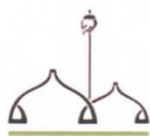
Кг	Банкны дугаар/Bank №:	Банкны нэр/Bank Name:	Дүн/Amount:	Ханш/Rate:
	90	90 - ТӨРИЙН САН	166,600.00 MNT	1.00
	Дансны дугаар/Account №:	Нэр/Name:		
	100110009001	Өм.Стандарт, ХЗХэлтэс		

Тайлбар: Гүйлгээний утга/Transaction description:
Э-ус хөрс шинжилгээ төлбөр-Өм СХХ

Харилцагч танд баярлалаа/Thank you to our customers

Гүйлгээний баазын №: _____

КАПИТРОН БАНК 103
ТЭЛЛЭЭ 531

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 23/1154

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2023 он 06 сарын 27

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2023 он 06 сарын 28-30

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, “Жавхлант орд”, ХХК

Кординат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Баялаг Баян Ундарга” ХХК

Харилцах утас: 80072175

Уст цэгийн төрөл ба дугаар:-

Лаб № 23/2589

Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Анион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л	Катион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л
Cl ⁻	53.18	1.50	25.38	Na ⁺ +K ⁺	71.21	3.10	52.46
SO ₄ ²⁻	56.50	1.18	19.93	NH ₄ ⁺	0.10	0.01	0.09
NO ₃ ⁻	20.30	0.33	5.55	Ca ²⁺	40.08	2.00	33.89
NO ₂ ⁻	0.01	0.00	0.00	Mg ²⁺	9.73	0.80	13.56
CO ₃ ²⁻	6.00	0.10	1.69	Fe ²⁺	0.00	0.00	0.00
HCO ₃ ⁻	170.86	2.80	47.44	Fe ³⁺	0.00	0.00	0.00
Дүн	306.84	5.90	100.00	Дүн	121.12	5.90	100.00

Анион катионуудын нийлбэр: 427.96 мг/л

HCO₃⁻ ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр: 343.0 мг/л

Хуурай үлдэгдэл: 350.0 мг/л

Ерөнхий хатуулаг: 2.80 мг-экв/л

pH: 8.61

Исэлдэх чанар: 0.64 мг/л

Усны физик шинж. чанар

Шүүгдэсний өнгө: Өнгөгүй

Үнэр: Үгүй

Амт: -

Булингар: Тунгалаг

Тунадас: Үгүй

Усны давсны химийн найрлагын томьёо $M(350.0 \text{ мг/л}) = \frac{HCO-47.44 \text{ Cl}-25.38}{Na+K \ 52.46 \ Ca-33.89}$

Тайлбар

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, натрийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, зөөлөн ус байна. Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005)

Лабораторийн эрхлэгч: И. Нагаандархи /MS.c/- 2

Задлан шинжээч: О. Алтанцэцэг /MS.c/- 2

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 23/1137

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@g-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2023 он 06 сарын 27

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2023 он 06 сарын 28-30

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, “Жавхлант орд”, ХХК

Кординат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Баялаг Баян Ундарга” ХХК

Харилцах утас: -

Хөрсний хүнд металл

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Хүнд металл мг/кг					
				Ni /Никель/	Cd /Кадми/	Pb /Хар тугалга/	Cu /Зэс/	Zn /Цайр/	Cr /Хром/
1	23/2568	Зүсэлт-1	20-30	15.7	ND	22.6	13.7	63.6	8.97
2	23/2580	Зүсэлт-6	15-30	14.6	ND	24.1	14.2	50.5	6.89
3	23/2583	Засварын талбай	0-10	14.1	ND	21.5	13.5	49.7	4.19
Хүлцэх агууламж /MNS 5850:2019/				150,0	3,0	100,0	100,0	300,0	150,0
Хортой агууламж /MNS 5850:2019/				1000,0	10,0	500,0	500,0	600,0	400,0
Аюултай агууламж /MNS 5850:2019/				1800,0	20,0	1200,0	1000,0	1000,0	1500,0
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт				/MNS 5850:2019/					

*ND-not detect

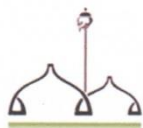
Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS ISO 11466:2007)

Лабораторийн эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/ -2

Задлан шинжээч: О.Дагвийжалам /MS.c/

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 23/1136

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@g-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2023 он 06 сарын 27

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2023 он 06 сарын 28-30

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, “Жавхлант орд”, ХХК

Кординат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Баялаг Баян Ундарга” ХХК

Харилцах утас: 80072175

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	Механик ширхэгүүд %, ширхэгийн хэмжээ, мм						
				1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
1	23/2567	Зүсэлт-1	0-10	18.4	63.3	4.3	4.0	9.9	0.0	13.9
2	23/2568		20-30	24.4	57.7	5.7	2.4	4.4	5.3	12.2
3	23/2569	Зүсэлт-2	0-10	15.3	73.7	0.7	0.8	2.7	6.8	10.3
4	23/2570		20-30	18.9	63.7	6.1	1.5	6.9	2.8	11.3
5	23/2571		40-50	23.1	59.9	1.5	2.1	10.9	2.5	15.6
6	23/2572	Зүсэлт-3	0-8	12.1	72.1	0.5	4.8	9.9	0.6	15.3
7	23/2573		8-18	28.6	51.8	4.8	1.8	7.4	5.6	14.8
8	23/2574	Зүсэлт-4	0-10	11.8	69.9	4.4	2.0	6.1	5.7	13.9
9	23/2575		10-20	34.2	46.7	2.9	1.4	10.9	4.0	16.2
10	23/2576		20-35	45.6	42.1	0.0	5.5	6.1	0.7	12.3
11	23/2577	Зүсэлт-5	0-20	24.5	52.0	8.7	3.2	6.2	5.4	14.7
12	23/2578		20-40	27.9	49.1	9.7	2.2	6.9	4.2	13.3
13	23/2579	Зүсэлт-6	0-15	17.1	59.5	0.9	3.6	5.7	13.2	22.5
14	23/2580		15-30	28.1	37.1	6.3	5.2	16.2	7.2	28.5
15	23/2581	Шимт хөрс овоолго	0-10	21.0	60.1	5.2	1.7	7.6	4.4	13.7
16	23/2582		20-30	25.4	60.3	1.9	3.9	7.9	0.6	12.3
17	23/2583	Засварын талбай	0-10	22.7	54.5	8.2	3.1	10.2	1.3	14.6

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжснд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 6824:2020)

Лабораторийн эрхлэгч: Л.Цагаандархи /MS.c/ -2

Задлан шинжээч: О.Дагвийжалам /MS.c/

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 23/1135

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@g-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2023 он 06 сарын 27

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2023 он 06 сарын 28-30

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, “Жавхлант орд”, ХХК

Кординат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Баялаг Баян Ундарга” ХХК

Харилцах утас: 80072175

Хөрсний химийн задлан шинжилгээний дүн

№	Лаб №	Дээжний нэр	Гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЦ, dsm	Ялзмаг, %	NO ₃ мг/100г	CaCO ₂ , %	Шингээгдсэн сууриуд мг-экв/100 гр		Шим тэжээлийн элементүүд мг/100 гр	
										Ca	Mg	P ₂ O ₅	K ₂ O
0	1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	14
1	23/2567	Зүсэлт-1	0-10	8.81	0.04	0.098	0.29	3.44	0.99	6.4	0.4	0.8	33
2	23/2568		20-30	8.88	0.06	0.121	0.20	2.95	1.15	5.0	3.7	0.7	13
3	23/2569	Зүсэлт-2	0-10	8.89	0.05	0.102	0.15	3.01	1.32	3.7	3.0	2.3	27
4	23/2570		20-30	8.97	0.04	0.084	0.10	2.58	1.32	5.2	1.2	1.2	12
5	23/2571	Зүсэлт-3	40-50	9.09	0.05	0.119	0.10	3.92	0.66	5.1	1.2	1.5	12
6	23/2572		0-8	8.80	0.05	0.112	0.23	2.26	1.2	5.3	4.2	1.4	39
7	23/2573	Зүсэлт-4	8-18	9.10	0.05	0.107	0.19	3.11	1.48	7.8	1.1	1.3	36
8	23/2574		0-10	8.97	0.05	0.103	0.29	3.23	1.32	6.0	0.8	1.8	48
9	23/2575	Зүсэлт-5	10-20	9.06	0.05	0.109	0.20	2.85	1.98	4.8	3.4	1.5	36
10	23/2576		20-35	9.08	0.05	0.115	0.11	1.06	1.15	6.2	3.0	1.2	19
11	23/2577	Зүсэлт-6	0-20	8.70	0.07	0.124	0.38	4.25	0.82	9.8	5.1	1.4	19
12	23/2578		20-40	8.70	0.05	0.115	0.30	1.16	0.33	10.2	2.0	1.1	34
13	23/2579	Шимт хөрс овоолго	0-15	9.08	0.07	0.140	0.38	4.95	2.14	5.0	3.0	1.3	47
14	23/2580		15-30	9.28	0.09	0.193	0.34	6.82	5.44	4.3	3.0	1.0	12
15	23/2581	Засварын талбай	0-10	8.69	0.12	0.254	0.29	2.85	1.48	5.0	1.2	1.9	13
16	23/2582		20-30	8.80	0.09	0.190	0.28	3.42	1.32	2.7	2.0	2.2	15
17	23/2583		0-10	8.32	0.20	0.409	1.74	2.29	0.66	4.2	4.0	1.9	16

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS 3310:1991, MNS ISO 10390:2001)

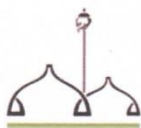
Лабораторийн эрхлэгч:

Задлан шинжээч:

Л.Цагаандархи /MS.c/ - 1

О.Дагвийжамал /MS.c/

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Дугаар: 23/1153

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК

Утас/Факс 77278899, 77288899

E-mail: soil_lab@g-mongol.mn

Дээж авсан огноо: 2023 он 06 сарын 27

Шинжилгээ хийсэн огноо: 2023 он 06 сарын 28-30

Дээж авсан газрын нэр: Өмнөговь аймаг, Гурвантэс сум, “Жавхлант орд”, ХХК

Кординат: -

Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Баялаг Баян Ундарга” ХХК

Харилцах утас: 80072175

Шинжилгээний дүн /Ус/

№	Лаб №	Дээж №	Элемент, мг/л					
			1	2	3	4	5	6
Blank			<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
1	23/2599	Шүүрэл-1	ND	ND	0.273	3.250	ND	0.522
2	23/2600	Шүүрэл-2	ND	ND	0.264	4.012	ND	0.775
Элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ стандарт			MNS 6148:2010, MNS 0900:2018					

*ND-not detect

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарах ба хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:

(MNS ISO 8288:1999)

Лабораторийн эрхлэгч:

Задлан шинжээч:

Т. Дагаандархи /MS.c/- 2

О. Дагвийжалам /MS.c/

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohzt@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2023/A-317
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Баялаг Баян Ундрага” ХХК
Сорьцын авсан хүний нэр, албан тушаал : Д.Сувд агаарын хэсэг
Сорьцын тоо, төрөл : 3 агаар, 3 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо : 2023.10.16
Сорьцын тодорхойлолт : Өмнөговь аймаг Гурвантэс сум Жавхланд орд
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021
MNS 5002:2000, CA3 A07-2016
Шинжилсэн огноо : 2023.10.20
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл	Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
							ДБА
1	Кемп орчим	X/16	08:10	0.012	0.021	0.192	52
2	Уурхайн 1-р ам орчим	X/16	10:00	0.010	0.017	0.079	54
3	Тээврийн зам дагуу	X/16	10:30	0.016	0.029	0.148	48
Агаарын чанарын техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2016, Хулцэх агууламж (20 минутын хэмжилт)				0.450	0.200	0.500	60

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер:

Хянаж баталгаажуулсан инженер:
/Чанарын менежер/

Э.Оюунтуяа

Б.Алтантуяа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй

9. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 10. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

№	2023 онд хэрэгжүүлэх БОМТ-ийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төлөвлөсөн ажлууд	2023 онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт
1	ТЭЗҮ, Уулын ажлын төлөвлөгөөг баримталж ажиллах	- ТЭЗҮ, Уулын ажлын төлөвлөгөөг баримтлан ажилласан.
2	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж, биелэлтийг хугацаанд нь тайлагнах	- Өмнөговь аймгийн БОАЖГ-т 2023 онд хэрэгжүүлсэн БОМТ-ний биелэлтийн тайлан хуулийн хугацаанд хүргүүлсэн.
3	Мэргэжлийн байгууллагаар дүйцүүлэн хамгааллын төлөвлөгөө боловсруулсан орон нутагт хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	- Байгаль орчны судалгааны “Грийн трендс” ХХК-иар дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөөг боловсруулсан.
4	Мэргэжлийн байгууллагаар археологи палеонтологийн судалгаа хийлгэж, дүгнэлт гаргуулах	- Жавхлант орд” ХХК нь 2016 онд “Соёлын Өвийг хамгаалах тухай” хуулийн дагуу ашиглалтын талбайд археологийн хайгуул судалгаа хийлгэсэн байна. Хайгуул судалгааны явцад нийт 27 дурсгалыг илрүүлж бүртгэн тэмдэглэн, баримтжуулалт хийсэн. Шинээр газар хөндөх уурхайн ахилт хийгдэхгүй учир нэмэлт судалгаа хийгдээгүй болно. - Дурсгалуудыг ангилбал хүрэл зэвсгийн үед холбогдох хэлбэрт булш 9, хиргисүүр 2, тахилын зориулалттай чулуун байгууламж 4, он цаг тодорхой бус зууван дөрвөлжин булш 4, дугуй хэлбэрийн булш 7, ХУП-Х1Х зууны үед хамаарах хошоо чулуу 2 эдгээр нь уулын налуу энгэрт болон тэгш дэвсэг газар хэд хэдээрээ болон ганц нэгээрээ орших бөгөөд археологийн судалгаа, угсаатан зүй судалгаа болон дурсгалуудыг авран хамгаалах ажил хийгдсэн болно. 2023 онд эдгээр дурсгалуудаас уурхайн нөлөөлөлд өртөхгүй.
5	Бичиг баримтын бүрдэл	- Бичиг баримтын бүрдлийн бүрэн хангаж ажиллаж байна.
Нийт		-

10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 11. Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

№	БОХТ-ний биелэлтийг тайлагнах төлөвлөгөө	Тухайн жилийн байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийг бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт
1	Тэмдэглэлт өдрүүд: Дэлхийн усны өдөр, Мод тарих өдөр, Дэлхийн нүүдлийн шувууны өдөр, Дэлхийн цөлжилттэй тэмцэх өдөр г.м тэмдэглэлт өдрүүдээр Гурвантэс сумын дунд сургуулийн сурагчдад чиглэсэн танин мэдэхүйн арга хэмжээнүүд зохион байгуулна.	<ul style="list-style-type: none"> - Озоны давхаргыг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан эссэ бичлэгийн уралдаан, байгаль хамгаалах өдрийг тохиолдуулан хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн. - Мөн өсвөрийн байгаль хамгаалах Ертөнц клубийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн дэмжлэг 400,000 төгрөг гардуулж өгсөн. - Байгаль хамгаалах өдрийг тохиолдуулан Гурвантэс сумын нийт иргэд, ААН, албан байгууллагууд, уул уурхайн компаниудын дунд “Урамшуулалт- Уралдаант” хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн; - Уг аяны хүрээнд эхний цэвэрлэгээнд 8 багийн 40 хүн оролцож, 5 га талбайн 8 м³ орчим хог хаягдал цэвэрлэсэн;
2	Уурхай орчимд амьдардаг малчид болон багийн иргэдэд БОМТ-ийн хэрэгжилтийг бичгээр болон амаар тайлагнах.	<ul style="list-style-type: none"> - Баясах багийн ИНХ-д БОМТ хэрэгжилтийн тайлан танилцуулах, БОМТ хэрэгжилтийн тайланг иргэдэд хэвлэж тараах үйл ажиллагаа зохион байгуулсан.
Нийт дүн		-

10.1 БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах үйл ажиллагаа

- ✓ Озоны давхаргыг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан “Дэлхий ээжийнхээ төлөө бид юу хийж чадах вэ?” сэдэвт эссэ бичлэгийн уралдааныг Гурвантэс сумын ЕБС-ийн ахлах ангийн сурагчдын дунд зохион байгуулсан;
- ✓ Байгаль хамгаалах өдрийг тохиолдуулан Гурвантэс сумын нийт иргэд, ААН, албан байгууллагууд, уул уурхайн компаниудын дунд “Урамшуулалт- Уралдаант” хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн;
- ✓ Уг аяны хүрээнд эхний цэвэрлэгээнд 8 багийн 40 хүн оролцож, 5 га талбайн 8 м³ орчим хог хаягдал цэвэрлэсэн;
- ✓ Мөн өсвөрийн байгаль хамгаалах Ертөнц клубийн үйл ажиллагаанд санхүүгийн дэмжлэг 400,000 төгрөг гардуулж өгсөн;

Эссэ бичлэгийн уралдаан

Урамшуулалт-Уралдаант хог цэвэрлэгээ

Төрөл	Хугацаа	Тайлбар
1	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.
2	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.
3	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.
4	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.
5	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.
6	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.
7	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.
8	08.08.2023	Уралдаант хог цэвэрлэгээний аян эхлүүлсэн.

Зураг 21. Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдээр зохион байгуулсан арга хэмжээний үеэр

- ✓ Хариуцлагатай уул уурхай Өмнөговь аймгаас сэдэвт хэлэлцүүлэг, Баясах багийн ИНХ-д тус тус БОМТ төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хэлэлцүүлж, нөлөөллийн бүсийн иргэдийн санал хүсэлтийг сонсож, ирэх оны БОМТ төлөвлөгөөнд тусгах саналуудыг хүлээн авсан.

Зураг 22. Хариуцлагатай уул уурхай ИНХ-ын хурлын явц

11. ДҮГНЭЛТ

Өмнөговь аймгийн Гурвантэс сумын нутагт орших “Жавхлант орд” ХХК-ийн MV-016952 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Зангат-Уулын чулуун нүүрсний орд”-ыг ил аргаар ашиглах төслийн 2023 онд хэрэгжүүлсэн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлангийн үр дүнд бид дараах дүгнэлтийг хийж байна. Үүнд:

- 2023 онд хэрэгжүүлсэн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29 – ний өдрийн А/618 тоот тушаалын хавсралт Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан аргачлалын дагуу боловсруулав;
- “Жавхлант орд” ХХК нь 2023 онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтэд нийт **138,996,500.0** төгрөг зарцуулсан байна;